

STYREMØTE 27. september 2022

Side 1 av 5

Styresak nr.:	68-22	Sakstype:	Beslutningssak
Saksnr. arkiv:	21/01240		

Måned rapport per august 2022 og tiltak for Sykehuset Østfold HF

Sykehuset Østfold HF (SØ) har per august et økonomisk resultat som er 110,1 mill. kroner dårligere enn budsjett. Resultatet er etter inntektsføring av tildelte midler for kompensasjon av økonomiske effekter av pandemien og økte pensjonskostnader. Aktiviteten innen somatisk virksomhet har vært i henhold til plan i august.

Forslag til vedtak:

1. Styret tar måned rapport per august 2022 for Sykehuset Østfold HF til etterretning.
2. Styret gir sin tilslutning til at foreslåtte kostnadsreducerende tiltak igangsettes slik at fremtidig planlagt investeringsnivå kan opprettholdes.

Sarpsborg, den 21.09.2022

Hege Gjessing
administrerende direktør

Vedlegg: PP-presentasjon

Styresak nr.: 68-22

1. Administrerende direktørs anbefalinger/konklusjoner

Administrerende direktør anbefaler at styret tar månedsrapport per august til etterretning og gir tilslutning til foreslåtte kostnadsreducerende tiltak.

2. Faktabeskrivelse**Tabell 1 Status i august**

Områder	Mål	Denne måned	Forrige måned	Utvikling
Fristbrudd avviklede	Mål	Faktisk	Faktisk	
Somatikk	0	8,3 %	5,7 %	↓
VOP	0	3,6 %	1,5 %	↓
BUP	0	12,4 %	3,4 %	↓
TSB	0	1,4 %	0,0 %	↓
Ventetid avviklede	Mål	Faktisk	Faktisk	
Somatikk	54	66	50	↓
VOP	40	73	50	↓
BUP	35	65	51	↓
TSB	30	19	16	↓
Andel passert planlagt tid	Mål	Faktisk	Faktisk	
Andel passert planlagt tid	95 %	86,0 %	87,6 %	↓
Korridorpasienter og belegg	Mål	Faktisk	Faktisk	
Andel korridorpasienter	0 %	1,8 %	1,2 %	↓
Gjennomsnittlig belegg	90 %	93,0 %	92,0 %	↓
Andel avviste henvisninger	Mål	Faktisk	Faktisk	
BUP	20 %	20,9 %	21,1 %	↑
VOP	20 %	29,0 %	37,8 %	↑
Økonomi	Mål	Faktisk	Faktisk	
Resultat akkumulert	20	-110,1	-101,7	↓

I august har andel fristbrudd og ventetider økt innen alle hovedområder sammenlignet med forrige måned. Det er kun ventetid for tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) som er innenfor mål for året. Det har også vært en nedgang i andel pasienter som er behandlet innen planlagt tid.

I august har det vært 227 liggedøgn på korridor, i juli var antallet 151. Beleggsprosenten har vært på 93 % samlet sett for SØ.

Andel avviste henvisninger er redusert i august innen både voksenpsykiatri (VOP) og barne- og ungdomspsykiatri (BUP).

Resultatet per august er 110,1 mill. kroner dårligere enn budsjettet. Dett etter inntektsføring av tildelte kompensasjonsmidler for økonomiske effekter av pandemien og økte pensjonskostnader.

Øvrige styringsparametere**Pakkeforløp**

I august ble 85 % av pasientene behandlet innenfor frist i pakkeforløp for kreft. Dette er høyest andel pasienter behandlet innenfor anbefalt forløpstid for kreftpakkeforløpene i Norge.

Aktivitet

Per august er aktiviteten målt i DRG-poeng 1,8 % lavere enn planlagt innen somatikk.

Sammenlignet med 2021 er det en økning på 6,7 %. Dagbehandling og poliklinikk er høyere enn

Styresak nr.: 68-22

plan, mens døgn er noe lavere. I august isolert var aktiviteten på døgn i henhold til budsjett og betydelige høyere enn planlagt innen dagbehandling og poliklinikk.

Innen VOP og BUP er aktiviteten lavere enn budsjettet for polikliniske konsultasjoner. Hovedårsaken til avviket er lavere aktivitet for ambulante tjenester og utfordringer knyttet til rekruttering av behandlere. For TSB er det gjennomført flere polikliniske konsultasjoner enn plan.

Økonomi

SØ har per august et resultat som er 110,1 mill. kroner dårligere enn budsjett. Resultatet i august er et negativt avvik på 8,5 mill. kroner. Sammenlignet med juni og juli er det økonomiske resultatet i august bedret, men det er fortsatt merforbruk på flere områder. Dette gjelder spesielt for innleie og variabel lønn. Prognose for året er satt til et negativt regnskapsresultat på 130 mill. kroner, dvs. et avvik i forhold til budsjett på 150 mill. kroner. Prognosen forutsetter at det igangsettes kostnadsreducerende tiltak. Innretting på tiltak har vært drøftet med tillitsvalgte og ble besluttet i sykehusledermøtet 20. september.

Tiltakslisten består av både kortsiktige og mer langsiktige tiltak som vil påvirke budsjettet for 2023. Hovedutfordringen i SØ i sommer har vært høyt forbruk av overtid, forskjøvet vakt, bruk av administrative tillegg og ekstrahjelp. Derfor vil tiltak for å redusere bemanningskostnader være det tiltaket som vil ha størst effekt på sykehusets økonomiske utvikling, både på kort og lang sikt. Videre er det besluttet å begrense deltagelse på kurs, seminarer og ledersamlinger. I tillegg innføres det innkjøpsbegrensninger på varer og tjenester som ikke er direkte knyttet til pasientbehandling.

Tiltaksplan SØ – kort og lang sikt

- Oppdraget for alle er å tilpasse bemanningen til budsjettet nivå for 2022
 - Bemanningsplan skal være i henhold til budsjett.
 - Arbeidsplaner skal være henhold til bemanningsplan.
 - Bruk av innleie, overtid og forskjøvet tid må vurderes nøye før igangsetting.
- Ansettelser i administrative stillinger i stabsfunksjoner holdes ledig inntil videre. Avvik må godkjennes av administrerende direktør.
- Det skal ikke inngås avtaler om administrative tillegg:
 - Administrative ordninger etablert for å motivere til ekstraarbeid under ferier, helger og høytider skal ikke benyttes i perioden frem til 1. juni 2023.
 - Innen 1. november 2022 skal alle administrative ordninger vurderes og det skal besluttes om disse skal revideres eller avvikles.
 - Frem til en ev. revidering eller avvikling av ordningen med godtgjøring for ekstra helger utover hver 3. helg, kan det kun inngås nye avtaler etter gjeldende ordning, forutsatt godkjenning av nivå-2 leder.
- Lønnsfrys innføres, dvs. ingen lønnsjusteringer mellom ordinære lønnsoppgjør. Avvik må godkjennes av administrerende direktør.
- Innkjøpsbegrensninger innføres på varer og tjenester som ikke direkte er knyttet til pasientbehandling.
- Økt byttegrad ved nye medikamentavtaler der dette er mulig.
- Gjennomføring av samlinger (ledersamlinger, seminarer osv. begrenses til et minimum og overnatting skal unngås dersom bindende avtaler ikke allerede er inngått).

Styresak nr.: 68-22

- Det tillates ingen dekning av kostnader til servering av alkohol i foretakets regi.
- Deltagelse på eksterne kurs og seminarer begrenses til et minimum.
- Det gjennomføres månedlig oppfølging av effekt av tiltak og prognoser mellom administrerende direktør og nivå 2.

I tillegg arbeides det videre med å vurdere ytterligere tiltak som forventes å gi effekt på lengre sikt og arbeid er igangsatt på følgende områder:

- Rekruttering
- Oppgavedeling
- Aktivitetsbasert ressursstyring – Godt planlagt 2
- Reduksjon i bruk av fritt behandlingsvalg og private plasser i regi av HSØ
- Øke andelen reinvesteringer og redusere andelen utstyrsutøknings
- Utsette og/eller avslutte prosjekter
- Bremse vekst innen behandlingshjelpemidler
- Økt gevinstrealisering innenfor talegjennkjennning
- Vurdere reduksjon av ekstra poliklinikk

Bemanning og sykefravær

SØ har i august et bemanningsforbruk som er 53 månedsverk høyere enn plantall. Avviket er redusert sammenlignet med tidligere perioder. Utlønning i september viser at avviket mot plan øker igjen og merforbruket hittil i år er i gjennomsnitt 144 per måned.

Sykefraværet i august var på 6,8 %, en økning fra 6,6 % sammenlignet med samme måned i 2021.

Risikovurdering

Etter en total gjennomgang av sykehusets risiko er det avdekket særlig risiko rundt følgende faktorer:

1. *Bemanning- flere klinikker melder om utfordringer på disse områdene:*
 - Forventet høyere lønnsoppgjør enn forutsatt i budsjett
 - Tilpasning av bemanningsnivå til ordinær drift etter pandemi
 - Fortsatt høyt sykefravær
 - Vanskelig rekruttering av spesialkompetanse til faste stillinger
 - Bruk av ekstra avlønning
 - Bruk av innleiebyråer
 - Variabel lønn
2. *Behandlingshjelpemidler*
 - Tilpasning av forbruket til budsjett
3. *Medikamentkostnader*
 - Har kontroll p.t., men stor usikkerhet rundt fremtidige avtaler, vekst og byttegradsmuligheter
4. *Aktivitetsmål og kapasitet*
 - Kapasitet, spesielt i medisinske døgnområder, psykiatriske døgnområder og mht. poliklinikkrom
 - Aktivitetsmålene er ambisiøse

Styresak nr.: 68-22

Sannsynlighet	Svært stor	5	10	15	20	25
	Stor	4	8	12	16	20
	Moderat	3	6	9	12	15
	Liten	2	4	6	8	10
	Meget Liten	1	2	3	4	5
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
	Konsekvens					

3. Administrerende direktørs vurderinger

Det økonomiske resultatet i august viser en bedring sammenlignet med de to foregående månedene, men det er fortsatt et negativt resultat i forhold til budsjettet. Det negative økonomiske resultatet er krevende for SØ, sett i lys av behovet for å etablere økonomisk bærekraft for å kunne gjennomføre fremtidige nødvendige investeringer. Det er besluttet å gjennomføre kostnadsreducerende tiltak både på kort og lang sikt. Bemanningskostnader er det området med størst negativt avvik. Det vil derfor måtte være et særlig fokus på å redusere bruk av dyre bemanningsløsninger, men dette vil være krevende med et samtidig høyt pasientbelegg på flere områder.

Innen somatisk virksomhet er aktiviteten i august i henhold til, eller høyere enn plan. For psykisk helsevern for voksne og barn er den polikliniske aktiviteten for lav og ventetider og fristbrudd økende. For BUP er den største utfordringen å rekruttere spesialister og kapasiteten er derfor lavere enn ønsket. I VOP er det særlig innen ambulant virksomhet som aktiviteten er lavere enn tidligere. Det planlegges derfor med en omorganisering innenfor dette området.

Månedlige oppfølgingsmøter mellom administrerende direktør og alle klinikker/avdelinger på nivå 2 gjennomføres iht. plan. Det er videre gitt i oppdrag til alle klinikker/avdelinger på nivå 2 om å lage en plan for å oppnå en bemanning som er i tråd med budsjettert forbruk. Dette vil være et prioritert område fremover, i tillegg til å sikre et aktivitetsnivå som er i henhold til plan.

For øvrige styringsparametere er det en negativ utvikling på ventetider, fristbrudd og andel passert planlagt tid. Pakkeforløp kreft har i august en måloppnåelse på 85 %. Dette er den høyeste måloppnåelse SØ har hatt – og høyest i Norge – og betyr at det har vært utført mye godt arbeid her. Gode resultater innenfor pakkeforløpene er et kvalitetstegn og gir en stor trygghet for alle som har behov for kreftbehandling i SØ.